

VIBORG
KOMMUNE

16a stk. 2 miljøgodkendelse
af
soholdet
på
Nørremarkvej 21
8832 Skals

2. september 2021

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse	1
Datablad	3
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse.....	4
1.2 Afgørelse	4
1.3 Ikke teknisk resumé.....	5
1.4 Offentlighed	6
2 Vilkår for svineproduktionen, Nørremarkvej 21, 8832 Skals.....	7
3 Generelle forhold.....	11
3.1 Beskrivelse af husdyrbruget	11
3.2 Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold.....	11
3.3 Gyldighed.....	11
3.4 Retsbeskyttelse	11
2.6 Generelle Vilkår.....	12
4 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	13
4.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv. - anlægsgdelen.....	13
4.2 Placering i landskabet - anlægget.....	14
5 Husdyrhold, staldanlæg og drift	15
5.1 Husdyrhold og produktionsareal	15
5.2 Energi- og vandforbrug.....	21
5.3 Foder	22
5.4 Spildevand herunder regnvand.....	23
5.5 Affald	24
5.6 Råvarer og hjælpestoffer.....	25
5.7 Driftsforstyrrelser eller uheld.....	25
6 Gødningsproduktion og -håndtering.....	27
6.1 Gødningstyper og mængder	27
7 Forurening og gener fra husdyrbruget	28
7.1 Ammoniak og natur.....	28

7.2	Lugt	30
7.3	Fluer og skadedyr.....	32
7.4	Transport.....	32
7.5	Støj fra anlægget og maskiner.....	34
7.6	Støv fra anlæg og maskiner	36
7.7	Lys.....	37
8	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	38
9	Miljøkonsekvensrapport	40
10	Alternativer.....	40
11	Miljøledelse	41
12	Ophør	43
13	Samlet konklusion	44
14	Godkendelsens gyldighed, klagevejledning og underretning.....	45
14.1	Godkendelsens gyldighed.....	45
14.2	Klagevejledning og søgsmål.....	45
14.3	Underretning om godkendelsen	46

DATABLAD

Titel: § 16a stk. 2 miljøgodkendelse af soholdet på Nørremarkvej 21, 8832 Skals

Dato for godkendelse: 2. september 2021

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	21495875
Husdyrbrugets navn	Nørremarkgård
Beliggenhedsadresse	Nørremarkvej 21
Postnummer	8832
By	Skals

Ansøger

Ansøgersnavn	Carsten Jensen
Ansøgeradresse	Risgaardsvej 1, Låstrup
Ansøgerpostnummer	8832
Ansøgerby	skals
Ansøgertelefon	20164922
Ansøger-email	carsten@post9.tele.dk

Konsulent

Konsulent Cvr	39601966
Konsulent virksomhedsnavn	Gråkjær Landbrug A/S
Konsulentnavn	Nina Gamby
Konsulentadresse	Fabersvej 15
Konsulentpostnummer	7500
Konsulentby	Holstebro
Konsulenttelefon	24857356
Konsulent-email	ng@graakjaer.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	7910213434
CHR numre	

Matrikler på ejendomsnummer

1r - Nr. Borup By, Låstrup	1ad - Nr. Rind By, Låstrup	1b - Nr. Rind By, Låstrup	1o - Sdr. Borup By, Låstrup	2n - Sdr. Borup By, Låstrup
3b - Sdr. Borup By, Låstrup	4i - Sdr. Borup By, Låstrup	10b - V. Låstrup By, Låstrup	10e - V. Låstrup By, Låstrup	16d - V. Låstrup By, Låstrup
16f - V. Låstrup By, Låstrup	1e - V. Låstrup By, Låstrup	2g - Ø. Låstrup By, Låstrup	3h - Ø. Låstrup By, Låstrup	11b - Nr. Rind By, Lynderup
11h - Nr. Rind By, Lynderup	1b - Nr. Rind By, Lynderup	3h - Nr. Rind By, Lynderup	5n - Nr. Rind By, Lynderup	5m - Nr. Rind By, Lynderup
5o - Nr. Rind By, Lynderup				

Godkendelsen er udarbejdet af:

Jette Godskesen,
Viborg Kommune,
Teknik og Miljø
Prinsens Alle 5,
8800 Viborg

1.1 ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

Retsgrundlaget.

Husdyrbruget Nørremarkvej 21, 8832 Skals ejet af Carsten Jensen Risgårdvej 1, 8832 Skals fik i august 2008 en §12 miljøgodkendelse, der blev revurderet i juni 2017. I oktober 2013 blev der givet tilladelse til en hal, hvor der skulle placeres et gyllesepareringsanlæg. Produktionen omfatter 2.075 årssøer med smågrise og 1.200 polte.

Produktionen finder sted i tre stalde. På ejendommen er der desuden to gyllebeholdere, to kornsiloer, en foderlade, en separat poltestald, to klimacontainere til smågrise, hal til gyllesepareringsanlæg og kontor.

Husdyrbruget søger om miljøgodkendelse til det eksisterende produktionsareal på 9.009 m² uden ændringer i staldanlægget udover opsætning af to klimacontainere, der er medregnet i eksisterende produktionsareal, samt om fleksibilitet til en produktion bestående af søer med smågrise (7 kg's grise) og polte.

De eksisterende stalde er indrettet med 25 pct. fast gulv og fuldspalter. Derudover er der etableret et forsøringsanlæg. Der foretages ingen ændringer i produktionen eller i bygningerne.

Projektet vil ikke påvirke produktionsomfanget væsentligt, da den eksisterende godkendelse tillader en produktion, som svarer til kapaciteten. Projektet vil således ikke betyde væsentlige ændringer i forbrug, støj, støv mv.

Nørremarkvej 1 er et IE-brug, idet produktionsarealet giver mulighed for, at stipladsgrænsen i Husdyrbruglovens § 16a, stk. 2. (> 750 stipladser til søer) overskrides.

Produktionen er ikke teknisk og forureningsmæssigt forbundet med andre anlæg.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Viborg Kommune den 19. november 2020 gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem i skema nr. 221841.

1.2 AFGØRELSE

Viborg Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse til det ansøgte på Nørremarksvej 21, 8832 Skals i henhold til de gældende regler, Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 (Husdyrbrugloven) og bekendtgørelse nr. 2256 af 29. december 2020 om godkendelse mv. af husdyrbrug (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen). Miljøgodkendelsen efter lovens § 16a stk. 2 er baseret på oplysningerne i ansøgningen – herunder den fremsendte miljøkonsekvensrapport samt efterfølgende beregninger og betinget af de fastsatte vilkår.

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk redegørelse samt kommunens bemærkninger og vurdering af de miljømæssige virkninger på naturen, miljøet og naboer.

Viborg Kommune har stillet konkrete vilkår for husdyrbrugets drift og indretning for at sikre

- at husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøredegørelsen

- at kravet om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager overholdes
- at yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af kommunalbestyrelsens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes
- at nedsætte risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen

Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at de til enhver tid generelle miljøregler overholdes herunder reglerne i den til enhver tid gældende Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

1.3 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Produktion

Husdyrbruget har en produktionstilladelse til 2.075 årssøer med smågrise og 1.200 polte. Igennem en godkendelse efter Husdyrbruglovens § 16a stk. 2 ønsker ansøger nu at opnå mulighed for optimering af produktionen i det eksisterende staldanlæg. Det samlede produktionsareal er på 9.009 m².

Placering

Husdyrbruget er placeret i landzone med ca. 310 meter til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, som ikke er ejet af driftsherre (målt fra staldhjørne til hushjørne). Nærmeste samlede bebyggelse er Låstrup, der ligger ca. 1,7 km sydvest for staldanlægget og nærmeste byzone er Skals der ligger ca. 3,7 km syd for staldanlægget.

Lugt

Beregninger foretaget i Husdyrgodkendelse.dk viser, at kravene i lovgivningen om lugtpåvirkning af enkelt bolig, samlet bebyggelse og by er overholdt

Transporter til og fra ejendommen

Der sker ingen ændringer i antallet af transportere, da der ikke sker nogen udvidelse af dyreholdet.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Ejendommen er beliggende forholdsvis robust, med god afstand til de mest følsomme kategori 1 og 2 naturtyper. Nærmeste ammoniakfølsomme naturtype er et kategori 2 overdrevsareal ca. 750 meter øst for staldanlægget. Beregninger viser, at alle grænseværdier er overholdt.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

BAT

Viborg Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Husdyrbruget overholder det vejledende BAT-krav til ammoniak, og Viborg Kommune vurderer, at husdyrbruget efter ændringen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

1.4 OFFENTLIGHED

Ansøgningen blev offentliggjort den 12. januar 2021 med frist til at fremsende bemærkninger til den 12. februar 2021. Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

Naboer til Nørremarkvej 21 blev orienteret om ansøgningen den 12. januar 2021 med en frist på 2 uger til at indsende bemærkninger. Der indkom én bemærkning i forbindelse med høringen.

Bemærkninger fra Nørremarkvej 18: Der blev udtrykt bekymring for, at denne godkendelse vil danne grundlag for en væsentlig højere produktion, med øgede lugtgener til følge. Samtidig nævnes det, at når vinden kommer fra nord er en voldsom lugt af rådne æg fra husdyrbrugets svovlforsuringsanlæg. Ved lave vindhastigheder kan lugten blive hængende gennem flere dage.

Ansøgers bemærkninger

Vi vil gøre vores bedste for at tage hensyn til Nørremarkvej 18.

Vi vil mindske generne vedr. forsurening af gylle. Dette kan vi gøre ved at mindske arbejdet med forsuringen i de perioder, hvor vinden er i nord og på sommerdage, hvor der er oplagt grillvejr.

Vi vil meget gerne i dialog med Nørremarkvej 18, såfremt der er nogle bestemte dage, hvor de har nogle arrangementer eller andet.

Kommunens bemærkning

Da der ikke bygges nyt, forventes der ingen væsentlige ændringer i forhold til den nuværende produktion og drift. Dermed sker der heller ingen væsentlige ændringer for naboer omkring husdyrbruget i forhold til oplevelse af støj, støv, lugt, færdsel til og fra husdyrbruget mv. Gener i forbindelse med svovlforsuringsanlægget er ansøger opmærksom på, og vil forsøge at mindske disse.

Udkast til miljøgodkendelse blev den 3. august 2021 udsendt i høring hos naboer. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 30 dage. Der indkom ingen bemærkninger i forbindelse med høringen.

Nedenfor gives en oversigt over samtlige vilkår, der er stillet i miljøgodkendelsen.

Generelle vilkår

- 1) *Miljøgodkendelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Nørremarkvej 21, 8832 Skals.*
- 2) *Husdyrproduktionen skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.*
- 3) *Den der er ansvarlig for driften, skal underrette kommunen, såfremt landbruget foretager følgende:*
  - *Ejerskifte af virksomhed*
  - *Hel eller delvis udskiftning af driftsherre*
  - *Indstilling af driften for en længere periode*
- 4) *Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.*

Husdyrhold og produktionsareal.

- 5) *Dyretypen, gulvtypen og produktionsareal skal være i overensstemmelse med oversigten i nedenstående skema. Staldenes placering kan ses af figur 1.*

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Drægtighedsstald/løbestald	6192	Mekanisk ventilation	6 m	(#353489) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv (#337718) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0 0	76 4278
poltestald	521	Mekanisk ventilation	6 m	(#337788) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	500
Farestald	3962	Mekanisk ventilation	6 m	(#337722) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	2790
Løbestald	1487	Blandet ventilation	3 m	(#354421) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv (#353488) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0 0	200 1100
klimacontainer	79	Mekanisk ventilation	3 m	(#424123) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	65
Sum						9009

- 6) *Overfladearealet af gyllebeholder 1 og 2 må maksimalt udgøre 1.863 m² (opmålt i Husdyrgodkendelse.dk).*
- 7) *Der skal være etableret et anlæg til svovlsyrebehandling af gylle fra farestald og løbe-/drægtighedsstald.*
  - *Svovlsyretanken skal være udstyret med et indbygget opsamlingskar. Svovlsyretanken skal placeres på en plads med støbt bund og være sikret mod påkørsel. Procestanken skal være forsynet med låg.*

- *Der må kun anvendes svovlsyre.*
- *Før svovlsyrebehandling må den gennemsnitlige pH-værdi i gyllen på månedsbasis maksimalt være 6,0.*
- *Alle målte pH-værdier før svovlsyrebehandling skal dog være mindre end 6,5.*
- *Svovlsyrebehandlingsanlægget skal indstilles til at behandle gyllen til pH-værdi 5,5.*
- *Svovlsyrebehandlet gylle må ikke opbevares sammen med ubehandlet gylle.*
- *Svovlsyrebehandlingsanlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning.*
- *Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.*

8) *Gyllens pH-værdi skal registreres elektronisk før og efter hver svovlsyrebehandling. Der skal endvidere føres en elektronisk statistik, der som minimum indeholder oplysninger om de gennemsnitlige pH-værdier i gyllen på månedsbasis før svovlsyrebehandling.*

- *Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten om serviceeftersyn af svovlsyrebehandlingsanlægget, herunder kalibrering af pH-målere.*
- *Svovlsyrebehandlingsanlægget skal kontrolleres af producenten mindst hver fjerde måned. Serviceaftale med producenten skal opbevares på husdyrbruget.*
- *Tilsynsmyndigheden skal underrettes i følgende situationer:*
- *Den gennemsnitlige pH-værdi i gyllen på månedsbasis er større end 6,0 før svovlsyrebehandling*
- *Der måles pH-værdier før svovlsyrebehandling, som er større end 6,5 i en sammenhængende periode på mere end 14 dage*
- *Svovlsyrebehandlingsanlægget er ude af drift i en periode på mere end 7 dage.*
- *Data for pH-målinger, dokumentation for kalibrering af pH-måler samt kontrolrapporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende*

Energi- og vandforbrug.

9) *Energi- og vandforbruget skal registreres mindst 1 gang årligt. Registreringerne skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.*

Spildevand

10) *Al vask af maskiner, redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, samt transportvogn og sprøjte skal foregå på støbt tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholdere.*

Affald.

11) *Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.*

- 12) *Olie- og kemikalier (gældende både råvarer og affald) skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.*
- 13) *Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Ved tilsyn skal det kunne demonstreres at affaldstyperne bliver sorterede. Det skal ligeledes kunne dokumenteres at affaldet aftages af godkendte virksomheder og transporteres af godkendte transportører, f.eks. ved hjælp af kvitteringer fra virksomhederne.*

Driftsforstyrrelser eller uheld.

- 14) *Der skal foreligge en beredskabsplan, som fortæller hvornår og hvordan, der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø, jfr. Hudyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 44.*

Beredskabsplanen skal opdateres, når der sker ændringer på bedriften og gennemgås mindst én gang om året. Beredskabsplanen skal have en fast tilgængelig plads på ejendommen

Gødningstyper og mængder

- 15) *Der skal altid være en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder til rådighed. Dokumentation herfor skal kunne fremvises ved tilsyn.*
- 16) *Gyllebeholderne 1 og 2 skal være med fast overdækning*
- 17) *Fiberfraktion fra gylleseparering skal opbevares i lukket bygning eller container.*

Lugt.

- 18) *Såfremt der efter Viborg Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen i denne godkendelse, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.*

Skadedyr.

- 19) *Der skal løbende foretages observationer, således angreb af skadedyr opdages. Ved angreb skal der igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.*

Støj.

- 20) *Såfremt der kommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil kommunen indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens Vejledning overholdes.*

Vejledningens afskæringskriterier er følgende:

Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente,

korrigerede lydniveauer i dB(A).

	Kl.	Referencetidsrum	dB(A)
Mandag - fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

Støv.

- 21) *Landbrugsdriften må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som Viborg Kommune vurderer til at være væsentlige.*
- 22) *Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.*

Bedst tilgængelige teknik

- 23) *Ved fremtidige ændringer i produktionsprocesser eller råvarer, hjælpestoffer og produkter skal der tages højde for mulig forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik.*
- 24) *Ved tilsyn skal der redegøre for, hvilke renere teknologier, der er indført på ejendommen samt i hvilket omfang der er sket substitution til mindre miljøbelastede råvarer og hjælpestoffer.*

Ophør.

- 25) *Ved bedriftens ophør, skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:*
  - *Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.*
  - *Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald med videre skal bortskaffes i henhold til affalds regulativerne.*

3 GENERELLE FORHOLD

3.1 BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET

Miljøgodkendelsen efter Husdyrbruglovens § 16a stk. 2 gælder for husdyrproduktionen på Nørre-
markvej 21, 8832 Skals, CVR nr. 21495875.

Carsten Jensen Risgårdvej 1, 8832 Skals ønsker at fortsætte produktionen i det eksisterende staldan-
læg på Nørre-
markvej 21, 8832 Skals med en ny miljøgodkendelse efter den nye Husdyrbruglov. Det
samlede produktionsareal udgør uændret 9.009 m² i ansøgt drift.

Ejendommen drives med svineproduktion og har mere end 750 stipladser til søer og dermed et IE-
brug. Dette udløser krav om godkendelse efter § 16a stk. 2 i husdyrbrugloven.

3.2 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Ændring af anlæg skal meldes til Viborg Kommune, som afgør om ændringerne på bedriften udløser
krav om miljøgodkendelse. Skift i ejerforhold for ejendommen skal desuden meddeles til Viborg
Kommune.

3.3 GYLDIGHED

En godkendelse skal udnyttes inden for 6 år. Hvis en godkendelse, der er udnyttet, efterfølgende ikke
har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der
ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af
det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det
pågældende produktionsareal mindst produceres 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyre-
velfærdskrav eller andre relevante krav. Herefter gælder fortsat, at der kan ske helt eller delvist bort-
fald af godkendelsen, hvis der ikke sker udnyttelse (jf. de 25 %) af produktionsretten i 3 på hinanden
følgende år.

3.4 RETSBESKYTTELSE

Tilsynsmyndigheden skal, jævnfør godkendelsesbekendtgørelsen regelmæssigt og mindst hvert 10. år
tage den samlede godkendelse efter Husdyrbruglovens § 16a stk. 2 op til revurdering og om nødven-
digt ændre vilkårene heri. Den første regelmæssige revurdering skal foretages 8 år efter datoen for
denne godkendelse, det vil sige i 2029.

Herudover skal en § 16a stk. 2 godkendelse tages op til revurdering i tilfælde af, at forurening fra
ejendommen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudsiges, eller der er skabt
teknisk mulighed for at nedbringe emissionerne betydeligt eller andre forhold nævnt i Husdyrbruglo-
vens § 40.

Vilkår for revurdering af § 16a godkendelser meddeles som påbud efter Husdyrbruglovens §§ 39 og
40.

2.6 GENERELLE VILKÅR.

På baggrund af ovenstående fastsættes følgende generelle vilkår:

- 1) *Miljøgodkendelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Nørremarkvej 21, 8832 Skals.*
- 2) *Husdyrproduktionen skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.*
- 3) *Den der er ansvarlig for driften, skal underrette kommunen, såfremt landbruget foretager følgende:*
  - *Ejerskifte af virksomhed*
  - *Hel eller delvis udskiftning af driftsherre*
  - *Indstilling af driften for en længere periode*
- 4) *Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.*

4 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

4.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV. - ANLÆGSDELEN

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Afstandene til de i husdyrbruglovens §§6, 7 og 8 nævnte områder fremgår af nedenstående tabeller 1 og 2. Afstandskravene i §§6 og 7 har karakter af forbudszoner.

Tabel 1. Afstandskrav.

	Afstand fra anlægget	Lovkrav (minimum)
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	>25 m	25 m
Almene vandforsyningsanlæg	>50 m	50 m
Vandløb/dræn/søer	>15 m	15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	>15 m	15 m
Levnedsvirksomhed	>25 m	25 m
Beboelse på samme ejendom	>15 m	15 m
Skel	>30 m	30 m
Nabobeboelse	>50 m	50 m
Almene vandforsyningsanlæg	>25 m	25 m

Tabel 2 Afstandskrav

	Afstand fra anlægget	Lovkrav (minimum)
Eksisterende eller fremtidig byzone- eller sommerhusområde	>50 m	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til off.f formål mhp. beboelse, institution, rekreative formål etc.	>50 m	50 m
Afstande til kat. 1- og 2-natur	Min. 10 m	>10 m

Der er beskyttede diger beliggende ca. 114 meter øst og ca. 110 meter syd for staldanlægget.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune konstaterer, at alle afstandskrav er overholdt.

4.2 PLACERING I LANDSKABET - ANLÆGGET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrbruget er lokaliseret landzone i Viborg Kommune og området, husdyrbruget ligger i, er domineret af landbrugsdrift, spredt bebyggelse og spredt beplantning.

Nærmeste nabo er Nørremarkvej 18 i en afstand af ca. 150 m og nærmeste nabo uden landbrugspligt er Nørremarkvej 20 i en afstand af ca. 310 m (begge målt fra staldhjørne til hushjørne).

Nærmeste samlede bebyggelse er Låstrup, der ligger ca. 1,7 km sydvest for staldanlægget og nærmeste byzone er Skals der ligger ca. 3,7 km syd for staldanlægget.

Husdyrbruget ligger i et område der i Kommuneplanen er udpeget som et værdifuldt landbrugsområde.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at staldanlægget giver en helhed og sammenhæng mellem landbrugsproduktion og det omgivne landskab. Viborg Kommune vurderer, at miljøgodkendelsen ikke har indflydelse på landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative værdier i området.

5.1 HUSDYRHOLD OG PRODUKTIONSAREAL

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Produktionsarealet er uændret i ansøgt drift, nudrift og 8-års driften. Der foretages ingen ændringer i det eksisterende staldanlæg, udover den tilføjede klimacontainer, der nu lovliggøres. Det er udelukkende en ansøgning om at lægge produktionen over i den nye Husdyrbruglov, hvilket betyder en øget fleksibilitet i produktionen.

Der er samlet et produktionsareal på 9.009 m². De eksisterende stalde er etableret med 25 pct. fast gulv og fuldspalter til diegivende søer.

Produktionsarealerne fremgår sammen med oplysninger om den faktiske gulvtype i hver stald. Der sker ingen ændringer af gulvtypen med det ansøgte.

Produktionsarealerne er opgjort ud fra opmåling af anlægget udført af ansøger.

Flexgruppe

Der søges om godkendelse til en flexgruppe af Alle svin 25 – 49 % fast gulv. Flexgruppe betyder, at der kan produceres alle typer af svin i det pågældende staldafsnit.

Ved beregning af emissioner fra anlægget tager modellerne automatisk udgangspunkt i den dyretype som afgiver det skrappeste krav eller højeste belastning. De beregnede emissioner er ammoniak og lugt, og krav til ammoniakreduktion under BAT. Det betyder, at beregninger i forhold til krav om BAT for ammoniak samt emission af lugt og ammoniak for ansøgninger, hvori der indgår flexgruppe altid vil være en worst case beregning.

I nedenstående tabel 3 & 4 ses stalde med gulvtyper og flexgrupper. Staldenes placering er vist i figur 1. Situationsplan

Tabel 3. Stalde med produktioner og gulvtyper

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Drægtighedsstald/løbestald	6192	Mekanisk ventilation	6 m	(#353489) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv (#337718) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0 0	76 4278
poltestald	521	Mekanisk ventilation	6 m	(#337788) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	500
Farestald	3962	Mekanisk ventilation	6 m	(#337722) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	2790
Løbestald	1487	Blandet ventilation	3 m	(#354421) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv (#353488) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0 0	200 1100
Klimacontainer	79	Mekanisk ventilation	3 m	(#424123) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	65
Sum						9009

Tabel 4. Flexgrupper

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen
Alle svin; 25-49 % fast gulv
Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv
Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv
Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv
Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv
Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv

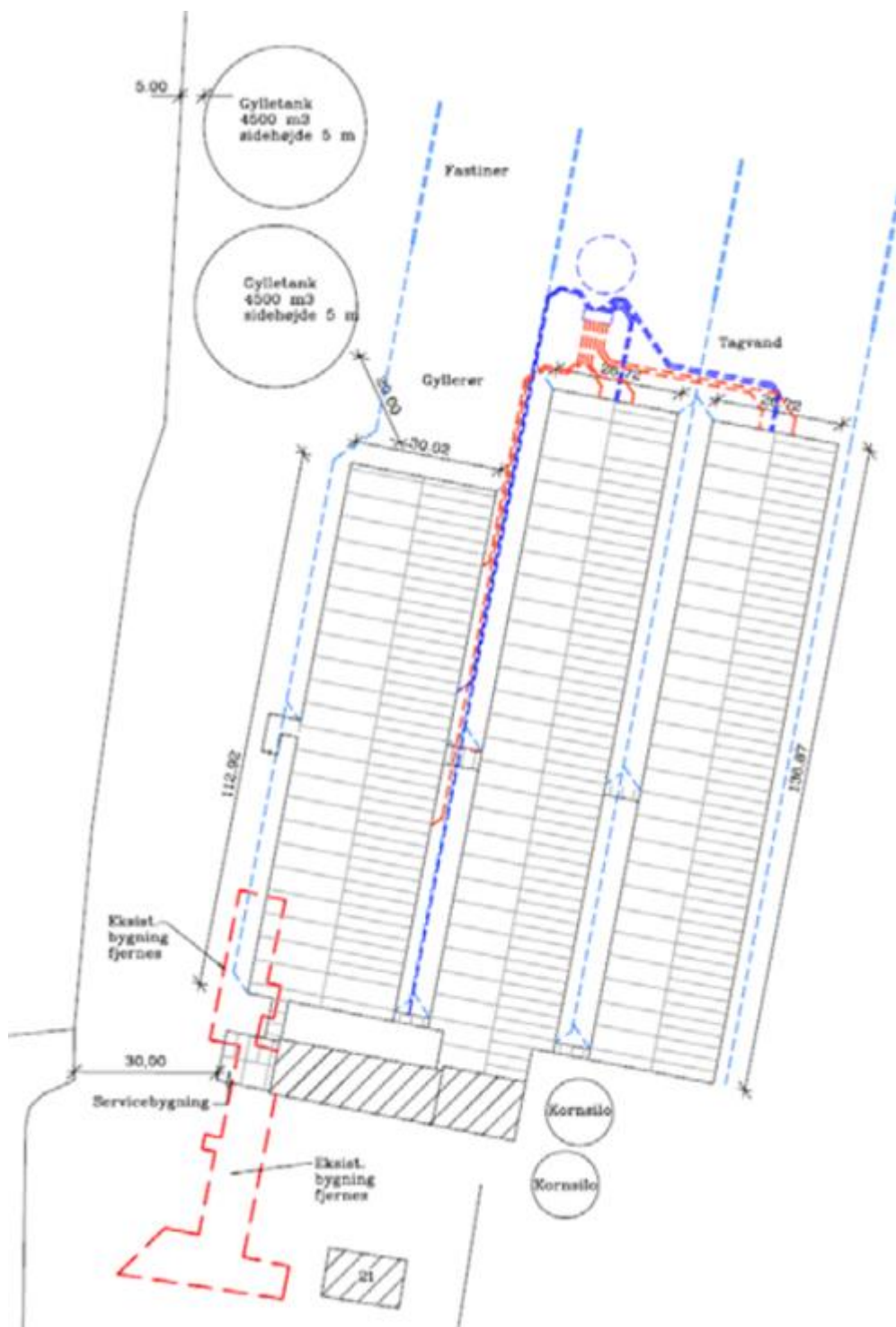
Der er to gyllebeholdere på husdyrbruget fra 2009, se tabel 5. Begge beholdere er overdækket med telt

Tabel 5. Opbevaringslagre

Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
gyllebeholder	Flydende			4.500	939
gyllebeholder	Flydende			4.500	924

Figur 1. Situationsplan og produktionsarealer

Teknologier – til- og fravalg af teknologier

Bedriftens ansvarlige har fokus på, hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø, og dermed tab af ammoniak til omgivelserne, samt til dyrenes velfærd.

Bedriften og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter.

Staldene er indrettet med delvis fast gulv og fuldspalter. Der anvendes overbrusning af gøde-arealet, så det renholdes, og så ammoniak- og lugtemissionen reduceres.

Stalden er indrettet, så der kan rengøres efter hvert hold. Derved nedsættes risikoen for sygdomme, lugten og støvet reduceres fra staldene.

Håndteringen af gylle er med træk og slip. Pumpning og håndtering af gylle vil foregå i lukket rørsystem. Pumpning vil foregå indenfor normal arbejdstid.

Tildeling af halm i stiens lejeområde vil medvirke til, at stien holdes tør og endvidere give beskæftigelse til grisene. Dette giver lidt støv i staldene, men ammoniakkoncentrationen og temperaturen er lavere, hvilket medvirker til et bedre arbejdsmiljø.

Rengøring af de faste lejearealer er forbundet med en større arbejdsforbrug. Desuden kan der være større risiko for svineri på det faste gulv i perioder med højere temperaturer. Herved større arbejde med at holde disse rene. Ved svineri på det faste gulv er der risiko for at reduktionen i ammoniak ikke kan overholdes.

Det vurderes, at ammoniakfordampningen er reduceret, og der er ved brug af overdækning mulighed for at holde en lavere temperatur i forhold til referencesystemet. Der er mulighed for tildeling af halm og andet rodemateriale.

Der kan dog være en større arbejdsbyrde, da det faste gulv skal renholdes.

I drægtighedsstalden er der tale om en stald, hvor søerne går løse i store grupper. Leje/hvilearealet er indrettet fast leje, og aktivitetsarealet med spaltegulv, under spaltegulvet er der gyllekanaler.

Farestierne er indrettet med fuldspalter. Farestien har i begge tilfælde et tørt miljø for pattegrisene, hvorved der kan opretholdes et lavt smittepres i farestien.

Der er etableret forsuring i hele staldanlægget til reduktion af ammoniakfordampningen fra staldanlægget, se tabel 6. Ifølge Miljøstyrelsens Teknologiliste har forsuring af gyllen en ammoniakemissionsreducerende effekt på 64 %

Tabel 6. Anvendt miljøteknologi i staldene

Produktion	Beskrivelse af miljøteknologi	Driftstimer pr. år	NH ₃ -N effekt (%)	Lugteffekt (%)
Ansøgt drift				
(#337718) Søer, gølle og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Navn: Gylleforsuring Driftstimer=[8760,00] EffektLugt:Lugt=[] Effekt Nh3 = [70,00]	8760	64	
(#337788) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	forsuring	8760	64	
(#337722) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	Navn: Gylleforsuring Driftstimer=[8760,00] EffektLugt:Lugt=[] Effekt Nh3 = [70,00]	8760	64	0
(#353488) Søer, gølle og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	f	8760	64	
(#354421) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	forsuring	8760	64	

Teknologiblade

Til so- og slagtesvineproduktioner findes følgende teknologiblade:

- Luftrensning
- Delvist fast gulv
- Køling af gylle i svinestalde

- Fast overdækning af gyllebeholder
- Svovlsyrebehandling af gylle

Valg af teknologi

- Forsuringsanlæg
- Fast overdækning af gyllebeholder
- Delvis fast gulv

Fravalg af teknologi

Luftrensning er fravalgt, da der er tale om eksisterende stalde, det vurderes at være økonomisk uproportionalt at etablere i eksisterende stalde, der er ikke lavet yderligere økonomiske beregninger på dette. Derudover er der etableret forsuringsanlæg, som fjerner 64 pct. af ammoniakken fra staldanlægget.

Reduktion i tildeling af råprotein i foderet til søer er fravalgt i Husdyrgodkendelse.dk, eftersom det ikke er et tiltag man kan anvende. Søerne vil blive tildelt den mængde råprotein der anses for at være sundhedsmæssigt og økonomisk fordelagtigt. På ejendommen arbejdes der dog kontinuerligt på at nedsætte forbruget, se afsnittet om fodring.

Ud fra de valgte miljøteknologier, vurderes det, at produktionsanlægget lever op til BAT.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er størrelsen af produktionsarealet samt dyre- og gulvtype og den valgte miljøteknologi, der er afgørende for produktionens miljømæssige belastning, hvorfor der stilles vilkår om, at det angivne produktionsareal, gulv- og dyretype samt miljøteknologi overholdes.

VILKÅR

- 5) *Dyretypen, gulvtypen og produktionsareal skal være i overensstemmelse med oversigten i nedenstående skema. Staldenes placering kan ses af figur 1.*

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Drægtighedsstald/løbestald	6192	Mekanisk ventilation	6 m	(#353489) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv (#337718) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0 0	76 4278
poltestald	521	Mekanisk ventilation	6 m	(#337788) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	500
Farestald	3962	Mekanisk ventilation	6 m	(#337722) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	2790
Løbestald	1487	Blandet ventilation	3 m	(#354421) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv (#353488) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0 0	200 1100
klimacontainer	79	Mekanisk ventilation	3 m	(#424123) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	65
Sum						9009

- 6) *Overfladearealet af gyllebeholder 1 og 2 må maksimalt udgøre 1.863 m² (opmålt i Husdyrgodkendelse.dk).*
- 7) *Der skal være etableret et anlæg til svovlsyrebehandling af gylle fra farestald og løbe-/drægtighedsstald.*
- *Svovlsyretanken skal være udstyret med et indbygget opsamlingskar. Svovlsyretanken skal placeres på en plads med støbt bund og være sikret mod påkørsel. Procestanken skal være forsynet med låg.*
  - *Der må kun anvendes svovlsyre.*
  - *Før svovlsyrebehandling må den gennemsnitlige pH-værdi i gyllen på månedsbasis maksimalt være 6,0.*
  - *Alle målte pH-værdier før svovlsyrebehandling skal dog være mindre end 6,5.*
  - *Svovlsyrebehandlingsanlægget skal indstilles til at behandle gyllen til pH-værdi 5,5.*
  - *Svovlsyrebehandlet gylle må ikke opbevares sammen med ubehandlet gylle.*
  - *Svovlsyrebehandlingsanlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning.*
  - *Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.*
- 8) *Gyllens pH-værdi skal registreres elektronisk før og efter hver svovlsyrebehandling. Der skal endvidere føres en elektronisk statistik, der som minimum indeholder oplysninger om de gennemsnitlige pH-værdier i gyllen på månedsbasis før svovlsyrebehandling.*
- *Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten om serviceeftersyn af svovlsyrebehandlingsanlægget, herunder kalibrering af pH-målere.*
  - *Svovlsyrebehandlingsanlægget skal kontrolleres af producenten mindst hver fjerde måned. Serviceaftale med producenten skal opbevares på husdyrbruget.*
  - *Tilsynsmyndigheden skal underrettes i følgende situationer:*
  - *Den gennemsnitlige pH-værdi i gyllen på månedsbasis er større end 6,0 før svovlsyrebehandling*
  - *Der måles pH-værdier før svovlsyrebehandling, som er større end 6,5 i en sammenhængende periode på mere end 14 dage*
  - *Svovlsyrebehandlingsanlægget er ude af drift i en periode på mere end 7 dage.*
  - *Data for pH-målinger, dokumentation for kalibrering af pH-måler samt kontrolrapporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende*

5.2 ENERGI- OG VANDFORBRUG

Elforbrug

Der anvendes energi til ventilation, fodring, lys mv. Ved løbende renovering og reparation vil der være fokus på at vælge løsninger, der minimerer energiforbruget f.eks. energibesparende lyskilder mv.

Lysset i staldene styres efter timér og lyser kun 15-16 timer i døgnet.

Al ventilation sker ved et computerstyret temperaturreguleret styringssystem, der sikrer, at ventilationen fungerer optimalt både med hensyn til temperatur og fugt i staldene og i forhold til elforbruget.

Hyppig rengøring af ventilationsafkastene, nedsætter energiforbruget betragteligt.

Overbrusning bruges til køling af dyrene i de varmeste måneder af året og nedsætter desuden ammoniakfordampning og energiforbrug til ventilation.

Gyllepumperne kører på timér, så de ikke kører unødvendigt og derved forbruger energi.

Logistikken i forbindelse med håndtering af foder, dyr m.v. er indrettet, så afstanden giver færrest mulige driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Der forventes et forbrug på ca. 540.000 kWh pr år beregnet efter normtal.

Vandforbrug

Ejendommen er tilsluttet Nr. Rind Vandværk, der er et privat, alment vandforsyningsanlæg.

Der forventes et vandforbrug på ca. 12.000 m² årligt.

Staldene bliver kontrolleret dagligt, og hvis der opstår utilsigtet og synligt vandspild vil det blive repareret med det samme.

Der anvendes drikkenipler placeret i fodertrugene, så der er optimale forhold for adgang til vand for svinene og et lavt drikkevandspild.

Inden vask af staldene sættes stalden i blød, hvorefter stalden vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.

Der bruges mindst mulig vand til overbrusning. Overbrusning bruges som køling af dyrene i de varmeste måneder af året og nedsætter desuden ammoniakfordampning og energiforbrug til ventilation.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

For at leve op til kravene om BAT, hvor det ikke findes referencedokumentet fra EU for de bedst anvendelige teknikker (BREF), er der opmærksomhed på energi- og vandforbrug på ejendommen.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsætter følgende:

§ 47. IE-husdyrbrug er forpligtet til at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med reglerne i det til enhver tid gældende bygningsreglement, jf. byggelovens § 5.

Stk. 2. Kravet efter stk. 1, indtræder ved ændring eller udskiftning af eksisterende belysningsystem eller belysningsanlæg.

Stk. 3. IE-husdyrbrugene skal opbevare fakturaer for gennemførte udskiftninger, jf. stk. 1 og 2, i fem år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 9) *Energi- og vandforbruget skal registreres mindst 1 gang årligt. Registreringerne skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.*

5.3 FODER

Foderplaner udarbejdes i samarbejde med en rådgiver fra foderstof, svinerådgiver el lign. med henblik på at opnå den mest optimale fodring af svinene mht. trivsel, sundhed, vækst, foderomkostninger, brug af færrest mulige resurser osv.

Foderet er ved hjælp af foderplaner tilpasset de enkelte dyrs aktuelle behov. Derved undgås overforsyning med næringsstoffer, der vil ende som uudnyttede næringsstoffer i gyllen.

Proteinindholdet i foderet søges hele tiden reduceret og optimeret. Når proteinindholdet reduceres, vil mængden af overskudsprotein i gyllen reduceres, og dermed vil der være en lavere N-udledning. Reduktion af protein i foderet sker primært ved løbende forbedring af foderkvaliteten og ved genetiske forbedringer af svinets fodereffektivitet.

Der benyttes medicinsk zink til de mindste smågrise i den eksisterende stald i det omfang det er nødvendigt for at undgå diarré ved fravæning.

Fosforindholdet i foderet søges hele tiden reduceret og optimeret. Når fosforindholdet reduceres, vil mængden af overskudsfosfor i gyllen reduceres, og dermed vil der være en lavere P-udledning.

Det vurderes, at BAT for foder er opfyldt på ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsætter følgende vedr. fodring for IE-brug:

§ 46 IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde kvælstof, der udskilles, som minimum enten anvende fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, reducere indholdet af råprotein ved hjælp af en god aminosyrebalance, eller ved at bruge et eller flere fodertilsetningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof, der udskilles og er tilladt i henhold til forordning (EF) nr. 1831/2003 om fodertilsetningsstoffer. En god aminosyrebalance og lavt indhold af råprotein kan opnås ved at kombinere fodermidler, hvor aminosyreprofilen supplerer

hinanden og/eller ved at tilsætte frie essentielle aminosyrer til foder med et lavt indhold af råprotein. IE-husdyrbruget kan anvende en kombination af de nævnte teknikker.

Stk 2 IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde fosfor, der udskilles, som minimum anvende enten fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, et eller flere fodertilsætningsstoffer som nedsætter den samlede mængde fosfor der udskilles (f.eks. fytase) og er tilladt i henhold til forordning (EF) nr. 1831/2003 om fodertilsætningsstoffer eller letfordøjeligt uorganisk fosfat som f.eks. monocalciumfosfat i stedet for mindre fordøjelige fosforkilder. IE-husdyrbruget kan også anvende en kombination af de nævnte teknikker.

Stk 3 IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere anvendelse af fodring eller fodringsteknikker som nævnt ovenfor. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

VILKÅR

Da ovenstående er et lovkrav, stilles der ikke yderligere vilkår i forbindelse med foder

5.4 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

Fra ejendommen vil der være husspildevand, sanitetsvand, vaskevand fra stalde samt vand fra vask af grisebiler. Der er ikke offentlig kloakering i området. Husspildevand bortføres derfor med sivedræn.

Sanitetsvand fra beboelse og stald ledes til septitank. Slam fra septitank tømmes via kommunal tømningsordning.

Spildevand tildelt gyllebeholder

Vaskevand fra staldene opsamles i gyllekanalerne og føres hermed til gylletanken. Mængden af vaskevand indgår i behovet for opbevaringskapacitet i beholderen. Vaskevandet udspreddes med husdyrgødningen. Vand fra vaskepladsen ledes til afløb, der fører under stald til fortank og herfra videre til gyllebeholder.

Det vurderes, at håndtering af spildevand lever op til kravene.

Tagvand ledes til faskiner, se figur 1.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ejendommens afledning af tagvand og overfladevand vurderes ikke at give anledning til gener i lokalområdet. Der er tale om bestående bygninger.

Viborg Kommune vurderer, at kapaciteten i gyllebeholderen er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand i ansøgt drift.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 10) Al vask af maskiner, redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, samt transportvogn og sprøjte skal foregå på støbt tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder.*

5.5 AFFALD

MLJØTEKNISK REDEGØRELSE

Brændbart affald i form af plastik, papirsække, aftøringspapir og tom rengjort emballage bliver opsamlet i container og bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller til kommunal genbrugsplads.

Jern og metal afhændes til produkthandler og glas m.m. bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller bortskaffes til kommunal genbrugsplads.

Klinisk risikoaffald i form af medicinglas og -rester samt kanyler bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder, indleveres på genbrugsplads eller sendes retur med dyrlægen.

Spildolie opbevares på fast gulv uden afløb i maskinhus. Emballage og rester afhændes til godkendt aftager/kommunal genbrugsplads.

Døde dyr

Døde dyr afhentes efter behov 1 gang ugentligt af DAKA. Frem til afhentning opbevares store grise under kadavercap, smågrise i kølecontainer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen. Derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler. Bortskaffelsen skal i øvrigt ske i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ for erhverv.

Håndtering af døde dyr skal leve op til kravene i Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, Bekendtgørelse nr. 558 af 1. juni 2011.

Rester af lægemidler og kanyler fra dyrehold betragtes som "særligt affald" og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald. Medicin (lægemidler) må ikke opbevares sammen med levnedsmidler eller foderstoffer.

Viborg Kommune vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsbortskaffelsen fra virksomheden.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 11) *Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.*
- 12) *Olie- og kemikalier (gældende både råvarer og affald) skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.*
- 13) *Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Ved tilsyn skal det kunne demonstreres at affaldstyperne bliver sorteret. Det skal ligeledes kunne dokumenteres at affaldet aftages af godkendte virksomheder og transporteres af godkendte transportører, f.eks. ved hjælp af kvitteringer fra virksomhederne.*

5.6 RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Olier

Der er ingen olietanke på ejendommen.

Spildolie

Spildolie opbevares på fast gulv uden afløb i maskinhus. Emballage og rester afhændes til godkendt aftager/kommunal genbrugsplads.

Kemikalier

Der opbevares ikke kemikalier på ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der ikke er forøget risiko for miljøuheld i forbindelse med håndteringen af kemikalier på ejendommen.

5.7 DRIFTSFORSTYRELSE ER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Det er vurderet, at der sker forebyggelse af uheld på ejendommen med udgangspunkt i nedenstående beskrivelser:

Anlæg og tekniske foranstaltninger renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at det sikrer en korrekt brug og effekt. Medarbejderne er grundigt introducerede til opgaverne, hvilket er med til at sikre, at disse bliver udført korrekt, og med minimal risiko for uheld som følge af forkert håndtering af kemikalier, gylle, olie mv. Ejer og andre med fast adgang til bedriften er vejledt i beredskabsplanen, hvilken har en fast plads på staldkontoret og i ejers privatbolig.

I tilfælde af mindre gylleudslip vil gyllen samle sig om lækagestedet, i dette tilfælde vil gylle løbe mod det laveste område omkring tankene. Herfra kan det suges op og fjernes. Maskinstation vil blive kontaktet, og der kan dæmmes op med jord eller lignende.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

Gyllebeholdere er stabile beholdere, lavet af typegodkendt beton, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttet imod tæring. En gang årligt tømmes gyllebeholderen, i forbindelse med den normale udbringning af gylle, hvorved gyllebeholderen visuelt kan kontrolleres for evt. skader. Der foretages desuden lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder, at beholdere hvert 10 år bliver kontrolleret for, om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen

Ved at følge de retningslinjer der er anført i beredskabsplanen forventes skadevirkninger ved evt. uheld minimeret, da der vil ske forureningsbegrænsende foranstaltninger i form af inddæmning, op-pumpning m.v.

Ejer og andre med fast adgang til bedriften er/bliver vejledt i beredskabsplanen, hvilken får en fast plads på staldkontoret. Beredskabsplanen beskriver, hvilke forholdsregler medarbejdere og ejer skal tage ved brand, udslip af gylle eller ved andre uheld og kritiske situationer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 44 fastsætter følgende vedrørende beredskabsplaner:

Stk. 3. Beredskabsplanen, jf. stk. 1, skal omfatte:

- 1) En plan over husdyrbruget med angivelse af drænsystemer og vandkilder og spildevandskilder.
- 2) Handlungsplaner for håndtering af visse potentielle hændelser (f.eks. brande, utætte eller kollapsede gyllebeholdere, ukontrolleret afstrømning fra møddinger og olieudslip).
- 3) Tilgængeligt udstyr til håndtering af forureningsulykker (f.eks. udstyr til tilstopning af drænrør og opdæmning af grøfter samt oliesug, absorberingsmåtter eller ruller til olieudslip).

Stk. 4. Kontrol, reparation og vedligeholdelse, jf. stk. 1 og 2, skal ske regelmæssigt. Kontrol af gyllebeholdere, jf. stk. 2, nr. 1, skal som minimum gennemføres én gang årligt.

Stk. 5. IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at planen følges ved at føre logbog over gennemførte kontroller. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende sammen med planen omfattet af stk. 1, i forbindelse med tilsyn.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår for driftsforstyrrelser eller uheld:

- 14) *Der skal foreligge en beredskabsplan, som fortæller hvornår og hvordan, der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø, jfr. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 44.*

Beredskabsplanen skal opdateres, når der sker ændringer på bedriften og gennemgås mindst én gang om året. Beredskabsplanen skal have en fast tilgængelig plads på ejendommen

6.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er to gyllebeholdere på ejendommen. Begge gyllebeholdere er fra 2009 på 4500 m³ og overdækket med telt. Der er en fortank fra 2009 med betonlåg på 400 m³. Denne tank er forsureningstanken. Derudover er der 3.000 m³ gyllekanaler. Der er etableret et gylleseparationsanlæg på ejendommen.

Den samlede opbevaringskapacitet er på 12.400 m³.

Der forventes en gylleproduktion på ca. 15.000 m³ pr. år. Hermed er der mere end 9 mdr. opbevaringskapacitet på ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 12 fastsætter, at såfremt der foretages ændringer, som har indflydelse på kapaciteten, skal den ansvarlige for driften udarbejde en opgørelse over den nye samlede opbevaringskapacitet. Opgørelsen skal opbevares og kunne forevises på forlangende i forbindelse med kontrol.

Viborg Kommune vurderer, at gyllen opbevares og håndteres på en måde, som minimerer risikoen for gylleuheld på ejendommen. Opbevaring og håndtering af husdyrgødningen forventes ikke at medføre gener, der kan have en væsentlig negativ indvirkning på miljøet.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 15) *Der skal altid være en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder til rådighed. Dokumentation herfor skal kunne fremvises ved tilsyn.*
16. *Gyllebeholderne 1 og 2 skal være med fast overdækning.*
17. *Fiberfraktion fra gylleseparering skal opbevares i lukket bygning eller container.*

7.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE OG VURDERING

Emissionen af ammoniak fra det ansøgte projekt fremgår af beregninger i husdyrgodkendelse.dk, se nedenstående tabel 7.

Tabel 7. Ammoniakemission

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	4328,2	372,6	4700,8
Nudrift	4291,8	372,6	4664,4
8 års-drift	4291,8	745,2	5037,0

Ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt udgør 4.328,2 kg N/ha/år fra staldanlægget og 372,6 kg N/ha/år fra lageret.

Den beregningsmæssige forskel fra den nuværende drift til den ansøgte drift skyldes, at der er etableret en klimacontainer til smågrisene.

Afskæringskriterier i forhold til natur

Der gælder følgende fastlagte krav til, hvor meget kvælstof der må afsættes på forskellige kategorier af omkringliggende natur:

Tabel 8. Afskæringskriterier i forhold til natur.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1 Kategori 1 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder), som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen.	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden ^{*)} : 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2 Kategori 2 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3. Kategori 3 natur omfatter; Heder, moser og overdrev udenfor Natura 2000 områderne, som	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille

er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.	krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.
---	--

AMMONIAKBELASTNING AF KATEGORI 1 NATUR

Ejendommen er beliggende ca. 1,2 km vest for Natura 2000 område, hvor det er udpeget flere Kategori 1 naturtyper bl.a. overdrev og flere kildevæld. Beregninger viser en total deposition på 0,2 kg N/ha/år på de kategori 1 naturtyper hvor belastningen er størst.

Det er ikke undersøgt, om der er flere ejendomme, som også bidrager til deposition på de samme naturområder. Dette er dog heller ikke relevant da 0,2 kg N/ha/år er det skrappeste krav til beskyttelse af ammoniakfølsom natur.

AMMONIAKBELASTNING AF KATEGORI 2 NATUR.

Omkring 750 meter øst for staldanlægget ligger der et større område med overdrevarsarealer på skråninger ned mod Simested Å. Da disse arealer er over 2,5 ha. er de kategoriseret som kategori 2 natur. Beregninger viser en teoretisk belastning på naturarealer på 0,3 kg N/ha/år i totalbelastning.

AMMONIAKBELASTNING AF KATEGORI 3 NATUR.

Ejendommen er beliggende i god afstand til Kategori 3 naturtyper. Nærmeste kategori 3 naturtype er et overdrev beliggende over 1 km øst for ejendommen. Da projektet kun giver anledning til en marginal stigning i ammoniakudledningen, vil kategori 3 naturtyperne ikke blive påvirket af ændringen på Nørremakvej 21.

På baggrund af den beregnede ammoniakdeposition til omkringliggende naturområder vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil medføre forringelse eller tilstandsændring af naturkvaliteten. Dette begrundes med, at bekendtgørelsens afskæringskriterierne og beskyttelsesniveauer, for de nærtliggende naturområder er overholdt.

PÅVIRKNING AF ARTER MED SÆRLIGE BESKYTTELSESKRAV (BILAG 4 ARTER)

I Habitatdirektivets Bilag IV er der opført en række arter, som skal ydes streng beskyttelse overalt i deres naturlige udbredelsesområde (også uden for de udpegede habitatområder). Det indebærer blandt andet, at dyrearternes yngle- og rasteområde ikke må beskadiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne ikke må indsamles, plukkes eller ødelægges.

Der er ikke forekomster af plante- og dyrearter omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødder eller Bilag IV-arter i Habitatdirektivet i nærheden af staldanlægget.

Det vurderes, at det ansøgte projekt ikke vil påvirke nogle af Bilag IV-arterne negativt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke særlige vilkår vedrørende ammoniakemission.

7.2 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Lugtkilder - staldluft

Ventilationsluften fra staldene medbringer en given mængde lugt. I staldene mindskes lugten ved, at der jævnlige rengøres, samt at der er overbrusning. Derudover vil samtlige ventilationsafkast blive rengjort ved vask af staldene.

Da ventilationsafkastene er placeret minimum 1 meter over tagfladen, bliver luften opblandet og fortyndet inden den falder ned omkring staldanlægget.

Der er etableret overbrusningsanlæg på bedriften for på den måde at sikre, at grise har mulighed for afkøling i varme perioder. Samtidig kan en god drift og styring af overbrusning af gøde-arealer medvirke til at kontrollere dyrenes gødeadfærd og dermed medvirke til at sikre, at husdyrgødningen hurtigt føres fra stald til lager. Herved mindskes både lugtgener og ammoniaktab, og muligheden for udklækning af fluelarver reduceres. Desuden kan overbrusningsanlæg have en positiv effekt på mængden af støv i stalden.

Lugtkilder - husdyrgødning

Der vil være lugtgener i forbindelse med omrøring af gyllen umiddelbart før udbringning, samt ved udbringning af gylle. Generne vil være begrænset til en forholdsvis kort periode.

Udbringningen vil være begrænset til få dage om året, og arbejdet foretages, så vidt det er muligt, indenfor normal arbejdstid.

Ved udbringning af gylle tages der hensyn til naboer.

Udbringning af gyllen foretages primært med slangeudlægger i veletableret afgrøde, men en del af gyllen nedfældes eller nedpløjes/nedharves forud for etablering af vinterraps og vårsæd for at minimere lugtgener og mindske ammoniakfordampningen.

Pumpning og håndtering af gylle i øvrigt foregår altid indenfor normal arbejdstid.

Der foretages en lugtberegning til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig, se tabel 10. De tre kategorier er defineret i husdyrgødningsbekendtgørelsen:

Byzone Eksisterende og ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone eller sommerhusområde
Samlet bebyggelse Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. eller Beboelsesbygninger i samlet bebyggelse i landzone
Enkelt bolig Beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget

Den nærmeste naboejendom noteret uden landbrugspligt er ejendommen Nørremarkvej 20, 8832 Skals lokaliseret 391 meter sydøst fra lugtcentrum af anlægget.

Nærmeste beboelse i samlet bebyggelse er ejendommen på adressen Vievej 4M, Låstrup i en afstand af 1.700 meter fra anlæggets lugtcentrum.

Den nærmeste byzone er Skals lokaliseret 3,6 km syd for husdyrbruget.

Kumulation

Hvis der er andre husdyrbrug, med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år nærmere end 300 m fra samme punkt i byzone, sommerhusområde, lokalplanlagt boligområde i landzone, samlet bebyggelse m.v., eller nærmere end 100 m fra samme punkt på en enkeltbolig skal geneafstanden forøges med hhv. 10 pct., hvis der er 1 og 20 pct., hvis der er 2 eller flere husdyrbrug.

Der er ingen ejendomme med husdyrproduktion indenfor 300 meter af samlet bebyggelse eller byzone eller indenfor 100 meter fra de nabobeboelser, hvortil der er regnet lugtgeneafstand.

Tabel 10 Beregninger af geneafstande foretaget i Husdyrgodkendelse.dk

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Nørremarkvej 20	0	NY	396	316,8	391,9	Ja
 Vievej 4M	0	NY	808,2	727,4	1701,1	Ja
 Nørskovgård, V. Bjerregrav	0	NY	1059,4	1059,4	6005,1	Ja
 Skals By, Skals	0	NY	1059,4	1006,4	3618,6	Ja
 Tolstrup By, Ulbjerg	0	NY	1059,4	1059,4	4073	Ja
 V. Tostrup By, V. Tostrup	0	NY	1059,4	1059,4	6144,4	Ja

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er fra staldene, mens udbringning og opbevaring af husdyrgødning kun i perioder kan give anledning til lugtgener, selvom reglerne vedrørende håndtering og opbevaring af husdyrgødning efterleves.

Ovenstående beregningerne viser, at svineproduktionen i ansøgt drift overholder kravet til lugt i forhold til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone.

Der er i forbindelse med nabohøringen indsendt bemærkninger vedrørende ubehagelig lugt fra svovlforsuringsanlægget, se, afsnit 1.4. Ansøger er opmærksom på dette, og vil mindske generne ved forsuring af gylle.

VILKÅR

- 18) Såfremt der efter Viborg Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen i denne godkendelse, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

7.3 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

For at bekæmpe skadedyr, som kan være til gene for naboer og for selve ejendommen, foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørsarealerne samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddelige og renholdt.

Fluer bekæmpes efter behov. Hvis der opstår problemer med fluer, vil de blive bekæmpet efter de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Agroøkologisk Institut.

Rottebekæmpelse foretages af autoriseret firma. Aftalen med det pågældende firma i dag er, at de kommer på ejendommen 6 gange årligt og tilser de opstillede kasser.

Rotter overfører sygdomme, æder mad og husdyrfoder og ødelægger bygninger og kloaksystemer. Enhver, der opdager rotter, har pligt til at anmelde det til kommunen. Det gælder for både private og virksomheder. Man kan forebygge rotter ved at rydde op udendørs, så de ikke har mulighed for at bygge rede og ved at sørge for, at de ikke har adgang til madrester, foderrester og korn.

Det vurderes, at fluer bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Agroøkologisk Institut, såfremt der opstår behov derfor.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt. Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 19) *Der skal løbende foretages observationer, således angreb af skadedyr opdages. Ved angreb skal der igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.*

7.4 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Til- og frakørselsforhold

Arbejdskørsel til og fra produktionen sker ad Nørremarkvej. Se figur 2 Tilkørselsveje. Der er gode oversigtsforhold ved ud- og indkørsel.

Transporter

Hovedparten af transporterne udgøres af transporter med smågrise, dyr til slagting, husdyrgødning, korn og foder, se tabel 11. Transporterne med husdyrgødning og korn er sæsonbetinget, mens levering/afhentning af smågrise sker 1 gang ugentligt.

På dage med gyllekørsel og kornkørsel er der en rimelig stor trafik med deraf følgende støjgener. Det tilstræbes, at kørslen bliver holdt på hverdage i normal arbejdstid, men i højsæsonen vil der være øget trafik på - og omkring ejendommen udenfor de anførte tidspunkter.

Gyllen transporteres med traktor og gyllevogn ud til udbringningsarealerne.

Transporterne vil primært foregå indenfor normal arbejdstid 06-18, dog kan kørsler med levende dyr ske tidligere. Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt.

Eftersom dyreholdet ikke udvides, vil der ikke ske en merpåvirkning af omgivelserne, og det vurderes derfor, at miljøgodkendelsen ikke påvirker trafikken i negativ retning.

Figur 2. Tilkørselsveje

Tabel 11. Transporter

Transporter	Nudrift, antal pr. år	Ansøgt, antal pr. år
Polte	4	4
Afhentning af smågrise	52	52
Dyr til slagt	26	26
Døde dyr	52	52
Foder	210	210
Husdyrgødning	428	428
Diverse	20	20
I alt	745	745

Rystelser

Husdyrbruget drives med almindelige godkendte landbrugsmaskiner. Ingen af disse maskiner medfører rystelser eller vibrationer der er til gene indenfor eller udenfor ejendommens arealer.

Det vurderes derfor, at omkringboende ikke vil blive generet af rystelser fra driften af husdyrbruget. Transport til og fra anlægget ad grusvej med traktor og lastbiler forventes ikke at give anledning til rystelser 50 meter fra transportvejen, dels da gummihjul absorberer stød og dels da vejbelægningen ikke bidrager til rystelser som eks. en brostensbelægning.

Der er ingen beboelser i så kort afstand op ad vejen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er kommunens vurdering, at hvis transport til og fra ejendommen foregår ved hensynsfuld kørsel, og hovedparten af transporten primært foregår indenfor normal arbejdstid, kan dette foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende.

Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke vilkår til transport.

7.5 STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

På ejendommen kommer der bl.a. støj fra staldventilation, indblæsning af foder i silo, brug af kompressor og traktor-/lastbiltransport.

Eftersom der er ventilatorer i ventilationsafkast, kan der observeres støj fra disse i nærheden af stalde. Støjniveauet vil dog være minimalt, da motorerne i ventilatorerne er placeret i den nederste del af afkastene.

Støj fra transport vil primært komme fra lastbiler med levering af foder, gylletransport, levering og afhentning af svin samt afhentning af døde dyr. Herudover vil der være transporter med traktor ved udbringning af gylle. Der er markdrift fra ejendommen, og der kan opleves støj herfra i sæson dog uden ændringer i forhold til nuværende støjniveau.

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt indenfor normal arbejdstid. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med levering og afhentning af dyr, foder og husdyrgødning.

Alle grænser for tilladelig støj vurderes at blive overholdt og der vil kun i meget få tilfælde opstå støjgene fra transporterne. Der er ikke foretaget specielle tiltag for at sikre omkringboende mod støjgener men som beskrevet ovenfor vil de fleste transporter ligge indenfor normal arbejdstid. Udleveringsramperne ligger ikke i retning af naboer og dermed skærmer bygningerne for støj i den forbindelse.

Driftsperiode for støjkilder

Ventilation: Konstant drift med spidsbelastning i varme perioder.

Fodringsanlæg: Kører i døgndrift.

Korntørring: Anvendes i høst

Gyllekørsel: Der er tale om sæsonmæssig drift, da hovedparten af gyllen bliver udkørt om foråret og en mindre del om efteråret.

Dyr: Modtagelse/afhentning af dyr. Der vil være tale om mindre spidsbelastninger i forbindelse med beskrivelsen. Udlevering af slagtedyrl vil ske i de tidlige morgentimer. Pasning af dyr. Der vil være daglig pasning af dyrene mellem ca. kl. 06.00 og 18.00.

Tiltag mod støjkilder

Kompressor og foderanlæg er placeret indendørs, og der er derfor begrænset støj i nærområdet. Gyllen udbringes med store vogne, hvilket begrænser antallet af kørsler. Dette begrænser samtidig antallet af dage, hvor der udkøres. Der lægges vægt på, at alle flytninger skal foregå under så rolige og kontrollerede forhold som muligt, og derved påvirkes dyrene mindre, og der er mindre risiko for, at de stresses og støjer.

Ved optimal drift af fodringsanlægget og indretning af staldene vil grisene ikke være meget sultne ved fodring, og derved ikke støje. Ved brug af ad libitum fodring er der på alle tidspunkter tilgængeligt foder, og der vil således ikke være støj i forbindelse med dette.

Det vurderes, at der ikke vil være en større støjbelastning, da der ikke foretages ændringer i produktionen.

Det vurderes, at der er taget de fornødne foranstaltninger til begrænsning af støj fra anlægget.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Støj i forbindelse med produktionen vil være begrænset, når det tages i betragtning, at kompressoren er placeret inden for.

Der er redegjort for, at transporter og andre støjende aktiviteter så vidt muligt foregår i dagtimerne.

Viborg Kommune vurderer, at støj fra ejendommen ikke vil blive et problem for de omkringboende efter at projektet er gennemført.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 20) *Såfremt der kommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil kommunen indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens Vejledning overholdes.*

Vejledningens afskæringskriterier er følgende:

Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

	Kl.	Referencetidsrum	dB(A)
Mandag - fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

7.6 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Støvgener kan opstå ved håndtering af foder og i særlige tilfælde fra trafik til og fra husdyrbruget. Opbevaring af foder sker i lukkede siloer enten indendørs eller udendørs. Korn opbevares i silo. Foderblanding sker indendørs. Derved minimeres støvgenerne fra håndtering af foder og korn.

Det vurderes, at omgivelserne ikke vil blive påvirket af projektet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med hensyn til støvgener fra anlægget forventes der ikke væsentlige problemer. Det bemærkes, at god landmandspraksis indebærer, at al transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, så at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 21) *Landbrugsdriften må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som Viborg Kommune vurderer til at være væsentlige.*
- 22) *Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.*

7.7 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrbruget anvender en kombination af dagslys og kunstigt lys i staldene.

Der er lys i løbeafdelingen i 12 - 16 timer i døgnet, af hensyn til søernes reproduktion. I øvrige staldbygninger er der kun lys i staldene, når der arbejdes.

Lyset i staldene kan ses fra vinduerne i siden af bygningerne.

Der er udendørs belysning ved udleveringsramper og indgange. Lyset vil kun være tændt efter behov, og det vurderes ikke, at de er placeret så de er til gene for naboer.

Når der udskiftes belysning, vælges der energieffektiv belysning.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der ikke er udendørs lys, som kan virke generende for naboer eller passerende trafik.

8 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

BAT (Bedst Tilgængelige Teknik) er en fællesbetegnelse for teknikker og teknologier, som kan begrænse forurening af ammoniak fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg.

BAT kravet indtræder ved en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år. BAT-niveauet er lovbestemt og skal sikre, at ammoniakemissionen fra husdyrbrugets staldanlæg er på et niveau, der svarer til, at der er valgt staldsystemer og/eller teknologi, der er blandt de bedste tilgængelige til at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

For eksisterende stalde hvor krav om BAT er fastlagt i en eksisterende godkendelse, skal BAT-kravet genberegnes med inddragelse af effekten af tidligere vilkår, medmindre vilkårene er stillet til en miljøteknologi, som ikke længere er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste eller på anden måde er anerkendt.

Den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af BAT er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. Den samlede BAT beregning fremgår af nedenstående tabel 12.

Tabel 12.

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4330	373	4702
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4328	373	4701
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	1
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

BAT-beregningen er baseret på nedenstående forudsætning om eksisterende staldafsnit.

Tabel 13. Forudsætning for BAT-beregningen fra Husdyrgodkendelse.dk

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Drægtighedsstald/løbestald	Søer, gølle og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20
Drægtighedsstald/løbestald	Alle svin; 25-49 % fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,02 - 1,27 ^b	1,90
poltestald	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	1,90
Farestald	Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,47 - 0,59 ^b	1,30
Løbestald	Søer, gølle og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,30
Løbestald	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	1,90
klimacontainer	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,58	0,56

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at virksomheden overholder kravene til brug af BAT i tilstrækkeligt omfang indenfor management, staldindretning og gødningshåndtering m.v. ved de beskrevne tiltag samt ved overholdelse af miljøgodkendelsens vilkår.

IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel, herunder med henblik på at forebygge uheld, og beredskab for håndtering af uventede emissioner og hændelser

Planen for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse skal omfatte:

- Gyllebeholdere (for tegn på skader, nedbrydning eller utætheder).
- Gyllepumper, -miksere, -separatorer og -spredere.
- Forsyningssystemer til vand og foder.
- Varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimering og optimeret styring heraf.
- Siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør).
- Luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner).
- Udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes og frekvensen for løbende indstilling i så fald fastsættes i planen.
- Maskiner til udbringning af husdyrgødning samt doseringsmekanisme- eller dyse, som begge skal være i god stand.

Kontrol, reparation og vedligeholdelse skal ske regelmæssigt. Kontrol af gyllebeholdere skal som minimum gennemføres én gang årligt.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at planen følges ved at føre logbog over gennemførte kontroller. Dokumentation skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

VILKÅR

Der stilles følgende vilkår for bedst tilgængelige teknik

- 23) *Ved fremtidige ændringer i produktionsprocesser eller råvarer, hjælpestoffer og produkter skal der tages højde for mulig forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik.*
- 24) *Ved tilsyn skal der redegøre for, hvilke renere teknologier, der er indført på ejendommen samt i hvilket omfang, der er sket substitution til mindre miljøbelastede råvarer og hjælpestoffer.*

9 MILJØKONSEKVENSRAPPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ansøger har fremsendt en miljøkonsekvensrapport, hvis oplysninger er medtaget under de relevante afsnit.

Miljøkonsekvensrapporten belyser de væsentligste miljøkonsekvenser ved husdyrbruget. Det betyder, at rapporten beskriver, hvordan, husdyrbruget kan påvirke:

- 1) befolkning og menneskers sundhed.
- 2) biologiske mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet
- 5) samspillet mellem to eller flere af ovenstående faktorer
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovenstående

Miljøkonsekvensrapporten er gennemgået. Den indeholder beskrivelser og vurderinger i henhold til ovenstående punkter. Der er på den baggrund stillet vilkår til husdyrbruget i denne miljøgodkendelse.

Viborg Kommune vurderer herefter, at miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet efter Husdyrbrugloven. Beskrivelser og vurderinger er fyldestgørende, og med de stillede vilkår vil der ikke være væsentlige negative konsekvenser ved landbruget.

10 ALTERNATIVER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Alternative løsninger har været diskuteret, men det vurderes, at det ansøgte projekt tager hensyn til naboer og omgivende natur og miljø og opfylder kravene til en effektiv husdyrproduktion.

0-alternativet

0-alternativet beskriver forholdene, hvis ændringen ikke finder sted. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende godkendelse, indtil produktionsapparatet er slidt ned. Ud fra et økonomisk synspunkt vil dette være uhensigtsmæssigt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det ansøgte lever op til kravet om BAT ved valg af teknologi. Det ansøgte lever også op til øvrige krav.

Viborg Kommune har derfor ikke fundet det nødvendigt at forlange andre alternativer undersøgt.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Nørremarkvej 21 er et IE-brug.

For IE-husdyrbrug gælder, at de skal have et miljøledelsessystem, der opfylder følgende betingelser:

Den, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget, skal gennemføre og overholde et miljøledelsessystem, herunder

- 1) formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
- 2) fastsætte miljømål,
- 3) udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
- 4) minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
- 5) minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

De krav, der er nævnt ovenfor skal kunne dokumenteres enten i form af opbevaring af dokumenter eller ved anden dokumentation, herunder f.eks. i digital form.

Kravet om et miljøledelsessystem skal opfyldes fra det tidspunkt, hvor IE-husdyrbruget får en godkendelse efter § 16 a, stk. 2, i Husdyrbrugloven.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsætter i øvrigt krav om, at følgende krav skal overholdes:

- IE-husdyrbrug skal udarbejde oplæringsmateriale til personale. Oplæringsmaterialet skal kunne fremvises på forlangende til tilsynsmyndigheden.
- IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en ret omfattende plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel, herunder med henblik på at forebygge uheld, og beredskab for håndtering af uventede emissioner og hændelser. IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at planen følges ved at føre logbog over gennemførte kontroller. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende.
- IE-husdyrbrug skal kunne dokumentere anvendelse af fodring eller fodringsteknikker som er beskrevet i EU-forordninger. Dokumentationen skal kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.
- IE-husdyrbrug er forpligtet til at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med reglerne i det til enhver tid gældende bygningsreglement.
- IE-husdyrbrug skal for at reducere støvemissioner fra staldanlæg enten reducere støvproduktionen fra foder og strøelse, anvende en metode til at binde støv i staldanlæggene eller behandle afgangsluft fra staldanlæggene ved hjælp af et luftrensningssystem.
- IE-husdyrbrug skal en gang årligt indsende følgende informationer til kommunalbestyrelsen (dog ikke hvis man har haft tilsyn i det pågældende år):

- 1) Logbøger for eventuel miljøteknologi

- 2) Dokumentation for miljøledelsessystem
- 3) Logbog over gennemførte kontroller
- 4) Dokumentation for overholdelse af fodringskrav

I figur 3 ses det emne, der er valgt som indsatspunkt i år.

Figur 3 Miljøledelse

✓ Til opslagstavlen / Husk din miljøledelse
2020

Miljøpolitik

BEDRIFT/ADRESSE:

Carsten Jensen

Gem alle registreringer i mindst 5 år. De skal forevises ved miljøtilsyn!

Dette er den overordnede miljøpolitik for bedriften

- ✓ Vi opfylder alle lovkra v og sikkerhedsforskrifter på miljøområdet.
- ✓ Vi reviderer politikker og mål en gang årligt.
- ✓ Vi vedligeholder et miljøledelsessystem, følger principperne om godt landmandskab og producerer i respekt for miljø og omgivelser.
- ✓ Vi sikrer, at medarbejdere er informeret omkring vor miljøpræstationer.
- ✓ Vi vil reducere miljøbelastningen ved aktiviteter under hensynfagen til tekniske, økonomiske og forretningsmæssige rammer.
- ✓ Vi ønsker løbende at reducere miljøbelastningen fra landbruget.

Spar ressourcer | Spar penge | Spar miljøet

✓ Til opslagstavlen / Husk din miljøledelse
2020

Mini Miljøledelsessystem

INFORMER DINE KOLLEGAER

<p>✓ I år har jeg valgt at gøre en indsats for: (f.eks. at nedbringe strømforbruget)</p> <p>Affald</p> <hr/> <hr/> <hr/> <p>✓ Mit mål er at: (f.eks. at nedbringe strømforbruget med x pct.)</p> <p>nedbringe mængden af affald, bl.a. søkke</p> <hr/> <hr/> <hr/> <p>✓ Hvad jeg vil gøre for at nå målet: (f.eks. at udslette lysarmaturer i LED)</p> <p>tå leveret så meget som muligt, som kan være så sø</p> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>✓ Hvad er status inden start: (f.eks. at nuværende strømforbrug er x søk) mange søkkevarer</p> <hr/> <hr/> <hr/> <p>✓ Hvad er status efter indsats: (f.eks. at strømforbrug er x søk efter ændring)</p> <hr/> <hr/> <hr/> <p>✓ Effekt af indsatsen (årligt): (f.eks. at ændringen har nedbragt strømforbrug med x pct.)</p> <hr/> <hr/> <hr/>
---	---

Gem alle registreringer i mindst 5 år. De skal forevises ved miljøtilsyn!

Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

§ 43. Et husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem, der opfylder betingelserne i stk. 2.

Stk. 2. Den, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget, skal gennemføre og opretholde et miljøledelsessystem, herunder:

1. beskrive en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljølovsål,
2. fastsætte miljømål,
3. udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
4. minimum 1 gang årligt evaluere medarbejdere og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
5. minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

Stk. 3. De i stk. 2, nr. 1-5, nævnte krav skal kunne dokumenteres enten i form af opbevaring af dokumenter eller ved anden dokumentation, herunder f.eks. i digital form.

Eksempler på steder, du kan spare

RÅVARER: Foder, Rengøringsmidler, Andre hjælpemidler, Effekttæt, Sprøjtemidler

VAND: Drikkevandspål, Vaskvand, Rengøring af malkekøllæg.

AFFALD: Nedbringe mængden, Sortering, Genanvendelse.

ENERGI: Lys, Ventilation Varmelamper, Malkekøllæg og melkekøllæg, Fyring, Varmekilde, Isolering Varmefordeling, Genvinding, Brændstoft, Dæktype, Reducere kørsel, Udskiftning af materiel.

Spar ressourcer | Spar penge | Spar miljøet

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er ikke truffet foranstaltninger for forebyggelse af forurening ved virksomhedens ophør, da virksomheden ikke forventes lukket ned. Desuden vil en evt. forurening sandsynligvis kun kunne stamme fra håndtering af gylle. Eftersom dette er lagt i faste rammer, anses det ikke for hensigtsmæssigt at foretage yderligere.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Husdyrbruglovens § 46 fastsætter, at kapitel 4b i lov om forurennet jord finder anvendelse ved ophør af aktiviteter på IE-husdyrbrug.

Ved ophør forstås

- 1) ophør af alle aktiviteter på IE-husdyrbruget,
- 2) når et IE-husdyrbrug har meddelt kommunalbestyrelsen, at kapaciteten eller udnyttelsen af kapaciteten permanent nedsættes til under stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, eller stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug,
- 3) situationer omfattet af § 59 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, eller
- 4) situationer omfattet af § 53, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

IE-husdyrbrug skal senest 4 uger efter driftsophør anmelde dette til kommunalbestyrelsen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurennet jord. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

Ved ophør af driften på ejendommen skal der i øvrigt træffes alle de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og uhygiejniske forhold. Ejer er forpligtiget til at sikre sig at stedet efterlades i en miljømæssigt tilfredsstillende tilstand.

Der skal ved ophør som minimum foretages følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:

- Stalde, fortanke og gylletanke skal tømmes og rengøres for rester af husdyrgødning.
- Alle oplag af diesel, olie og kemikalier skal tømmes og bortskaffes efter gældende affaldsregulativer for Viborg Kommune.
- Alt animalsk affald skal afhentes til destruktionsanlæg efter gældende regler.
- Alt olie- og kemikalieaffald, medicinrester, samt fast affald skal bortskaffes efter gældende affaldsregulativer for Viborg Kommune.

Ved eventuelt ophør af produktionen vil ansøger forsøge at udleje/anvende gyllebeholdere.

VILKÅR

Der stilles følgende vilkår:

25) Ved bedriftens ophør, skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:

- *Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.*
- *Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald med videre skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne.*

13 SAMLET KONKLUSION

Viborg Kommune vurderer:

- at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet
- at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne
- at de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbrugets produktion bliver begrænset til et acceptabelt niveau, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og vilkårene i miljøgodkendelsen overholdes
- at ændringen af husdyrbrugets produktion overordnet betraget ikke medfører en øget husdyrproduktion og en øget miljøpåvirkning i kommunen, idet strukturudviklingen går mod færre men større bedrifter
- at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af:
  - nabobeboelser
  - Natura 2000-områder og natur i øvrigt
  - landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer

14 GODKENDELSENS GYLDIGHED, KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

14.1 GODKENDELSENS GYLDIGHED

Virksomheden må i henhold til Husdyrbrugloven ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen, på en måde, der indebærer forøget forurening i forhold til det hermed tilladte, før udvidelsen eller ændringerne er godkendt af Viborg Kommune.

Opmærksomheden henledes på, at denne miljøgodkendelse ikke fritager virksomheden for de nødvendige godkendelser/anmeldelser i henhold til anden lovgivning.

Viborg Kommune skal som tilsynsmyndighed påse, at denne miljøgodkendelse og den øvrige miljølovgivning overholdes.

14.2 KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL

Miljøgodkendelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug § 84 - 87.

Indgivelse af klage

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen. Offentliggørelsen finder sted den 13. september 2021. En eventuel klage skal være tilgængelig for Viborg Kommune i Klageportalen senest den 1. oktober 2021.

Gebyr

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Virksomheder og organisationer skal dog betale det dobbelte beløb på i alt 1.800 kr. for behandling af eller genoptagelse af en klage.

Virkning af klage

En klage over afgørelser efter Husdyrbrugsloven har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte afgørelsen, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i Husdyrbrugsloven.

Domstolene

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Fristen er 6 måneder fra godkendelsen er meddelt.

14.3 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

Kopi af afgørelsen er sendt til:

- Embedslægeinstitutionen Nord, Langelandsvej 8, 8940 Randers SV. (senord@sst.dk)
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia. (mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V. (ae@aeraadet.dk)
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. (fbr@fbr.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. (dnviborgsager@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund (post@sportsfiskerforbundet.dk)
- Friluftsrådet Limfjord Syd (ajj-7600ebspeed.dk)
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N (husdyr@ecocouncil.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, (natur@dof.dk, viborg@dof.dk)
- Naboer